

**Секція 6. Актуальні проблеми й інноваційні
підходи до розвитку страхування та підвищення
конкурентоспроможності страхового ринку
в сучасних умовах**

**Sections 6. Current problems and innovative approaches to the
development of insurance and increasing the competitiveness of
the insurance market in modern conditions**

Галина Кулина, Ірина Федорович
Тернопільський національний економічний університет

**ДЕТЕРМІНАНТИ ТА ПЕРЕШКОДИ РОЗВИТКУ
СТРАХУВАННЯ У СВІТІ**

Одним із ключових аспектів забезпечення зростання та значимості фінансової системи у покращенні загального економічного клімату є стійкий ефективно функціонуючий страховий ринок. Він дозволяє убезпечити суб'єктів господарювання та населення від перманентного впливу економічних викликів і загроз за рахунок функціонування розширеної інфраструктури та фінансово стабільних страхових компаній. Останні, беручи на себе частину страхового ризику і перерозподіляючи його між іншими суб'єктами страхової системи, забезпечують мінімізацію негативних наслідків від настання певних подій або ж нівелюють їх і, тим самим, гарантують страховий захист своїм клієнтам. Таким чином, страхування пов'язує інтереси суб'єктів господарювання, населення, держави, суспільства.

На сьогодні можна простежувати за змінами, які відбуваються в основах функціонування світового страхового ринку й організації діяльності страхових компаній на ньому відповідно до нової парадигми розвитку економічної спільноти – цифровізації, лібералізації та конвергенції. Останні визначають ключові чинники зростання та стримування еволюції страхування (табл. 1) в якісно нову сферу бізнесу та захисту світової спільноти.

Детермінанти та перешкоди розвитку страхування у світі*

№ з/п	Ключові чинники зростання	Перешкоди
1.	Інтегровані екосистеми для створення нових пулів ризиків та можливостей монетизації	Торговельні війни та зростаючий протекціонізм можуть вплинути на обсяги торгівлі та попит на страхування
2.	Цифровізація з метою збільшення доступу до даних і підвищення ефективності процесу через RPA/AI	Підвищена волатильність ринку впливає на інвестиційні міркування та пропоновані пропозиції
3.	Використання технології Blockchain, що дозволяє скоротити час циклу та підвищити надійність процесів	Небажання здійснювати обмеження у сфері інвестування та обмеженість здатності управляти змінами
4.	Big data аналітика дозволяють зрозуміти велику кількість генерованих даних і, отже, створюють цінність	Швидкоплинність очікувань клієнтів є перешкодою планів для менш динамічних страховиків
5.	Підвищення попиту на страхові продукти на ринках, що розвиваються	Продовжується регуляторний тиск в напрямку обмеження фокусу на зростанні
6.	Зменшення ролі держави у формуванні попиту на прийняття рішення щодо приватного страхування та багатства	Термін погашення гарантованих зобов'язань призведе до зниження рентабельності капіталу
7.	Більше використання безпілотників та автомобілів, що керують самостійно	Підвищення інфляції на розвинених ринках з ціллю збільшення вартості страхових вимог, впливає на інвестиції у зростання
8.	Кіберстрахування залишається однією з найбільш ефективних напрямків у світі	Обмежена інформація для моделювання кіберстрахування в контексті обмеження довгострокового зростання кіберстрахування

* Складено автором на основі [1].

Найбільшою мірою це позначається на удосконаленні процесів страхування та спрощенні й простоті реалізації страхових послуг на основі використання сучасних технологій, платформ і додатків. Більше того, страхові продукти стають більш зрозумілими і відповідно затребуваними. Неменш важливу роль у цьому відіграє підвищення рівня

страхової культури населення та усвідомлення необхідності формування персонального страхового захисту.

Як результат, у сфері страхування відбуваються й інші трансформації:

- переосмислення окремих бізнес-процесів і філософії ведення бізнесу;

- нове бачення механізму андеррайтингу;

- удосконалення підходів до ведення страхової справи;

- розробку та впровадження інноваційних каналів реалізації страхових продуктів з метою їх спрощення (придбання “в один клік”) та доступності;

- покращення технологій обслуговування клієнтів;

- новелізацію страхових послуг тощо.

Як результат, самі ж страховики переходять на:

- віртуальне врегулювання вимог (наприклад, програмне забезпечення американської СК Trōv дозволяє користувачам миттєво отримувати на вимогу поліси страхування мікро-тривалості);

- платформи P2P-страхування (так, компанії Lemonade і Friendsurance пропонують групам людей, які добре знають один одного, створювати “пули” взаємного страхування. Обидні компанії досягли вражаючих результатів);

- інноваційні системи управління та порівняння (наприклад, компанія Embroker у Сан-Франциско надає безкоштовну платформу для малих і середніх компаній керувати і купувати страхування бізнесу. Таким чином, Embroker “будує першу в світі комерційну систему управління страхуванням”. Британська компанія Brolly також пропонує безкоштовний доступ до платформи управління страхуванням, але для приватних осіб, а не для бізнесу [2]);

- ширший спектр використання мобільних додатків задля забезпечення покриття на ходу (наприклад, такі страхові компанії, як Sure, Trōv і Lemonade);

- дизайн продукту, орієнтованого на клієнта, тим самим демонструючи користувачам, чому приймаються рішення про страхування, навіть якщо вони не сприяють клієнту;

- системи моніторингу Smart Homes, що сприяє просуванню продуктів зі страхування майна за рахунок їх здешевлення;

- у сфері медичного страхування – на біометричні датчики, такі як FitBits (страховики вже пропонують до використання біометричні датчики своїм клієнтам, щоб стимулювати їх перейти на здоровий спосіб життя);

- розвиток технологій телематики (так, ринок страхування і телематика швидко розширюються, починаючи з 857 дол. США у 2015 р. до 2,2 млрд. дол. США у 2020 р. [2]);

– застосування технології Drone, що according to Tobias Büttner, head of claims at Munich Re, “Drone techniques may become standard in loss adjustment and claims management” [2].

Література

1. Future of insurance will be determined by the net effect of multiple enablers and impediments // Global insurance trends analysis 2018: [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-global-insurance-trends-analysis-2018/\\$File/ey-global-insurance-trends-analysis-2018.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-global-insurance-trends-analysis-2018/$File/ey-global-insurance-trends-analysis-2018.pdf).
2. Innovation in Insurance: how technology is changing the Industry, available at: https://www.iif.com/portals/0/Files/private/32370132_insurance_innovation_report_2016.pdf.

Наталія Налукова

Тернопільський національний економічний університет

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Страховий бізнес в Україні прагне розвивати в суспільстві страхову культуру, сформувати лояльне ставлення до інституту страхування та повагу до учасників ринку, який повинен розвиватися на принципах чесної конкуренції та захисту прав споживачів. Саме тому дослідження питань, що стосуються соціальної відповідальності страхового бізнесу є актуальним та набуває значної популярності, як один із чинників підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості страховиків та зростання вартості для клієнтів.

Незважаючи на значний внесок науковців, і досі соціальна відповідальність бізнесу як економічна категорія викликає у них дискусію щодо її суті, доцільності та методів упровадження. Також залишаються нерозкритими теоретичні аспекти переваг соціальної відповідальності страхового бізнесу в Україні, а також специфічні її особливості.

У наукових дискусіях часто обговорюють соціальну відповідальність як складову стратегії розвитку бізнесу акцентуючи увагу на таких її напрямках: дотримання прав людини; дотримання вимог законодавства; ділова та корпоративна етика; захист навколишнього природного середовища; співпраця із зацікавленими сторонами; дотримання міжнародних норм поведінки; прозорість та підзвітність [1].

Широке коло науковців досліджуючи питання соціальної відповідальності бізнесу як підґрунтя безпеки і охорони праці сучасних підприємств роблять такі висновки: соціальна відповідальність бізнесу є вкладом бізнесу в досягнення мети сталого розвитку, який передбачає